

Všechno neznám, ale vím, kde mám hledat.

SLOVNÍČEK POJMŮ:

🌀 BRAINSTORMING:

🌀 DISKRIMINACE:

🌀 EMPATIE:

🌀 PŘEDSUDEK:

🌀 RASISMUS:

🌀 STEREOTYP:

TY MŮŽEŠ POMOČI

**PRACOVNÍ SEŠIT
PROJEKTU PREVENCE ÚRAZŮ**

8. ROČNÍK

ZELENÁ CESTA

.....
Jméno

.....
Třída

Zpracovala Mgr. Hana Ginterová

Je lépe zapálit malé světylko, než hubovat na tmě

ÚVOD + ÚVOD + ÚVOD + ÚVOD + ÚVOD

- ☉ Milí žáci osmého ročníku, nebo snad bude lépe, když vás budu oslovovat „studenti“?

Bylo by to namístě, protože už nejste žádné malé děti. Naopak, v letošním školním roce budete patřit k těm nejstarším „kouskům“, které je možno ve škole potkat. Jistě je vám jasné, že toto výsadní postavení není dáno pouze výškovou převahou, ale především převahou morální. A zatímco do výšky se člověk vytahuje tak jaksí sám od sebe, na svých morálních kvalitách musí každý jaksepatří zapracovat. ☹☹☹
Pokusme se o to společně i v rámci Projektů prevence úrazů.

DOMÁCÍ ÚKOL + DOMÁCÍ ÚKOL + DOMÁCÍ ÚKOL

/ ANEB PŘIPRAVTE SE NA PRAVIDLA /

- ☉ 1. Najdi ve slovníku význam slova „pravidlo“

.....
.....
.....

- ☉ 2. Vypiš názvy knih, které začínají slovem „pravidlo“

.....
.....
.....

- ☉ 3. Napiš všechna sousloví obsahující slovo „pravidlo“

.....
.....
.....

- ☉ 4. Najdi všechna příbuzná slova ke slovu „pravidlo“

.....
.....
.....

- ☉ 5. Napiš co nejvíce synonym ke slovu „pravidlo“

.....
.....
.....

Představte si, že jste právě dostali

k narozeninám

dárek – celý svět.

Je váš, užijete si ho.

Je na vás, jestli se z něj budete umět radovat.

☉ Závěrečné zamyšlení ☉

K tradičnímu závěrečnému zamyšlení nám tentokrát poslouží myšlenky napsané v úvodu každé stránky pracovního sešitu. Pevně věřím, že se vám podaří zúročít všechno, co jste se během celého školního roku naučili, a že úspěšně zvládnete poslední aktivitu s názvem „Žlutá stuha“

- Po vyslechnutí obou příběhů si znovu projděte pracovní sešit a vyberte jednu z myšlenek, která se vám bude zdát pro vaše úmysly tou nejužitečnější. Napište ji na žlutou stuhu, kterou jste dostali od učitele.
- Promyslete si, komu svou stuhu předáte. Je jen na vás, jestli to bude někdo ze třídy, z vaší rodiny, vašeho okolí. Je jen na vás, kdy své poselství pošlete dál. Nezapomeňte se stuhou předat i příběh.

- ☉ Na svou žlutou stuhu jsem napsal/-la větu:

protože:

RECEPT NA NEJLEPŠÍHO PŘÍTELE – ukázka

„Vezmi dvě laskavé oči, přidej jemný úsměv, který téměř nikdy nezmizí z obličeje. Obojí umístí do důvěrou a spolehlivostí vymazaného pekáče a použij správné koření: laskavost, mírnost, schopnost brát druhého takového, jaký je.

V hrnku rozkvedlej bezkonfliktnost, dochuť radostí ze života a správnou dávkou smyslu pro humor. Zalij směs v pekáči a posyp jemně strouhanou schopností odpouštět a neochotou soudit druhé.

Pomalu zapékej v troubě předem vyhřáté přátelskou atmosférou, teplem pomáhajících dlaní a úsměvu, který umí utěšit. Servíruj na zlatě, protože jde o královskou krmí.

Konzumuj s úctou, bděle a soustředěně. Po jídle nezapomeň poděkovat a drobečky nasyp ptáčkům....“

- Rozdělte se do skupin a zapojte své kuchařské umění.
- Připravte „recept na dobrého přítele“ podle vlastní fantazie.
- Uplatněte své znalosti z ČJ o pravidlech správného popisu pracovního postupu a osobní charakteristice.
- Svůj recept запиšte nebo nakreslete.

Na této stránce vám nabízíme **pravidla**, která vytvořili žáci před vámi a která by mohla platit v celé škole.

PŘIPRAVTE SI: výkresy, nůžky, lepidlo, výtvarné potřeby
ÚKOL

- do dvojic /trojic/ si rozdělte pravidla tak, aby žádné nezbylo
- každá skupina se zamyslí nad obsahem svého pravidla a pokusí se ho napsat /popř. změnit a dotvořit/ na papír A3 /A4/.
- pokuste se podpořit myšlenku pravidla vhodným výtvarným doprovodem / barevné papíry, pastelky, barvy, obrázky /
- postupně předstupujte před třídu se svým výkladem pravidla
- najděte pro pravidla stálé místo ve třídě tak, aby jste si je mohli kdykoli připomenout.

„ŠKOLA BUDE PŘEDEVŠÍM TAKOVÁ, JAKOU SI JI UDĚLÁME MY SAMI“

1. Mám **důvěru** ve své učitele i spolužáky. Vím, že mě mají rádi a věří mi, stejně jako já jim.
2. Mluvím a chovám se **pravdivě**. Nedělám ze sebe to, co nejsem, nelžu, nevychloubám se a nezávidím.
3. **Nevysmívám** se nikdy a nikomu. Je to hloupé a ani mně by se to nelíbilo.
4. **Věřím si** – i já jsem dobrý, výjimečný. Využívám každé příležitosti, abych v sobě objevil a rozvíjel své nadání.
5. Vím, že **učení** je vlastně poznání světa, ve kterém žiji. Snažím se proto využívat svých dosavadních poznatků při učení a ty nové si zpětně ověřovat v životě.
6. Chci dosáhnout svých nejlepších možných výsledků a nebojím se dávat si **vysoké cíle**.
7. **Nebojím se chyby** a neúspěchu. Jsou důležité, protože mne upozorňují, že mám pracovat jinak a více.
8. Snažím se aktivně **naslouchat** svému okolí, chodit světem s otevřenýma očima, žít aktivně.
9. Vím, že nejvíc pro sebe mohu udělat já sám. Učím se proto být **samostatný**, mít svůj názor a svou cenu.
10. **Chodím do školy rád**, vždy se na něco těším, vím, že svým chováním, jednáním i vzhledem reprezentuji nejen sám sebe, ale i svou školu, na které mi záleží.

Co nechceš, aby jiní dělali tobě, nedělej ani ty jim.

ŠKOLNÍ ŘÁD

Aktivita pro ČJ, OV, RV nebo třídnickou hodinu.

Rozdělte se ve třídě do 6 skupin, každá skupina má za úkol

- naučit se recitovat jednu sloku
- převést sloku do co nejstručnějšího nerýmovaného textu
- napsat text na tabuli

Skupiny postupně prezentují svou práci a ostatní si zapisují výklad do sloupečku vedle poezie.

ŠKOLNÍ ŘÁD TROCHU JINAK – aneb veršovat nás baví

➡ Poslyš žáku každý den ve škole buď přítomen.

Nemůžeš – li snad přijíti včas se musíš omluvit.

Po rodičích neb příteli vzkaž co panu učiteli.

Co se s žákem doma děje on si vždycky vědět přeje.

Když zas školu nastupuješ omluvu ať opakuješ.

➡ Hodní žáci, hodnéžačky nenoste do školy hračky.

Jenom co je nařízeno v mošně budiž uloženo.

Chceš-li zdrav a vesel býti důkladně se musíš mýti.

Také žáčkům pěkně sluší hladké vlásy, čisté uši.

➡ Školou tiše zvolna choď rozpustilost všechu kroď. Způsobů tu slušných dbej v chodbách hluku nedělej. Přivykat si každý hled na svém místě pěkně sed. Jak do třídy vkročíš, dítě ve slušnosti pozdrav hbitě.

Každý vidí, jak vypadáš, ale málokdo cítí, kdo jsi.

Ty sám bys to měl vědět. Buď svým přítelem.

VNITŘÍ SEBEHODNOCENÍ - PŘÍBĚH:

➡ 15 min

Přečtěte si příběh a zkuste objasnit jeho poselství

Jeden král chtěl zjistit, který z jeho dvou synů je moudřejší. Každého zvlášť přivedl před dva zakryté obrazy. „Na prvním obraze je člověk, který ti může ze všech lidí světa nejvíce ublížit. Na druhém je podobizna člověka, bez jehož pomoci se nikdy neobejdeš. Uhádni, kdo je na obrazech.“

Starší syn se zamyslel: „Na prvním obraze je určitě král ze západu. Už léta má spadeno na naši říši. A bez čí pomoci se asi neobejdu? To je přece člověk, který mě dosadí na trůn! To jste, tatíčku, samozřejmě vy.“

Mladší syn se mírně pousmál. „Myslím, že nikdo mi nemůže ublížit víc, než můžu ublížit sám sobě. A nikdo na světě mi přece nepomůže, když si nebudu chtít pomoci já sám.“

V té chvíli spadly obě roušky a princ viděl, že obrazy jsou pouhá zrcadla. Vesele se zasmál a jeho nejnebezpečnější škůdce i ten nejmocnější z jeho pomocníků se z plna hrdla smáli s ním.

Co je třeba doplnit:

➡ 20 min

1. Doplněte následující věty. Je důležité, abyste se dlouho nerozmýšleli a napsali to, co vás napadne jako první.

Když udělám chybu, pomyslím si _____

Nedokážu _____

Když dostanu špatnou známku, řeknu si _____

Když se na mě zlobí kamarádi, řeknu si _____

Když se snažím dělat něco, co ostatní umějí, ale mně to nejde, pomyslím si _____

Když na mě rodiče křičí, pomyslím si _____

Když se podívám do zrcadla, napadne mě _____

Bylo by lepší, kdyby _____

Obávám se _____

2. Ve skupinkách vám blízkých spolužáků (společně ve třídě) si povídejte o svých odpovědích a pocitech, které ve vás

zanechaly.

➡ 10 min

SEBEHODNOCENÍ

10 min

Co bych byl, kdybych byl – rychlá rozcvička

rostlina _____ automobil _____
zvíře _____ roční období _____
strom _____ počasí _____
číslo _____ píseň _____
místnost _____ jídlo _____

Moje jméno jsem já = Omen – nomen 15 min

1. Napiš pod sebe písmenka svého jména v podobě, kterou máš nejraději (může to být i přezdívka) a pokus se doplnit co nejvíce + a – vlastností začínajících na tato písmenka.

+ ← písmenka → -

—

—

—

—

—

—

—

—

2. Rozejděte se po třídě. Zvolte si protějšek, se kterým si chcete o svých vlastnostech **povídat**. Snažte se zjistit, jestli ostatní s vaším výběrem souhlasí, nebo by volili jinak. Navzájem si pomozte doplnit vlastnosti, které vám chybí. Pracujte co nejtíšeji. 15 min

4. Společně se snažte formulovat **význam** této aktivity. 5 m

5. DÚ

Vyhledej význam svého jména

➡ Dokud nejste vyvoláni varujte se povídání. Když pak pan učitel učí žádný žák ať nezahlučí. Každý nech ať pozor dává o čem že se pojednává. Nezvykejte napovídat nebo při učení jít.

➡ Nezbytnou je dítkám ctnost poslušnost a uctivost. Zvláště k učitelům svým zdvořilým buď, uctivým. Lži se vyhni jako hadu neboť kdo má tuto vadu nemůže se hodným zváti každý se ho bude báti.

➡ Nikomu ze spolužáků neubližuj nikdy, žáku. S každým vždy se dobře snášej chyby jeho nevynášej. Křivdu-li ti někdo dělá odpouštěj mu raděj zcela. Útisk tobě způsobený vyšetří tvůj představený.

/ doufám, že jste si nezapomněli rozdělit práci a že se do práce zapojili všichni členové skupiny. Jestli ne, zkuste si o tom ve skupinách nebo ve třídě promluvit./

ZAPAMATUJTE SI:

Školní řád je velmi důležitý dokument, ve kterém najdu nejen své povinnosti, ale také svá práva.

Měli by se s ním seznámit i mí rodiče.

Málo vidíme to, co nám druzí dávají, spíš vnímáme to, co nám na nich vadí

🌀 **LIDÉ MEZI NÁMI: / empatie = vcítění se do jiné osoby /**
Přečtěte si následující příběhy a pokuste se doplnit. Až budete hotoví, povězte si o svých pocitech ve dvojicích nebo skupinkách. 🌀 🌀 🌀

➡ **1. Název** _____

Přijel jsem do cizí země. Lidé jsou tu úplně jiní než já. Na cizince nejsou zvyklí a viditelně si ani zvykat nechtějí. Když jdu po ulici, všichni se na mě dívají. Raději obracím oči k zemi, než bych vnímal pohledy plné opovržení a posměchu.
Myslím si

Cítím

➡ **2. Název** _____

Naše rodina nemá o poslední módě ani potuchy. Taky nemáme moc peněz. Jak si asi dovedete sami představit, taky chodíme podle toho oblečení – staromódně, nevkusně, nemožně. Často musím vyslechnout poznámky typu: „Ty ale vypadáš!“ „To je poslední móda?“
Myslím si

Cítím

Převedení sporu na problém je počátkem řešení konfliktů.

🌀 **SEMAFOR HNĚVU A STRACHU** 🌀

ČERVENÁ (zastav) 🛑

Cítíš afekt?
Nejednej, zastav se!
Uklidni se!
Pozvi na pomoc rozum!

ORANŽOVÁ (příprav se)

Zvaž situaci!
Promysli její závažnost! ⚠️
Dá se zvládnout? Jak?

ZELENÁ (jed') ➡

Máš-li promyšlenou taktiku, jednej!
Ty situaci zvládneš. Máš na to!

🌀 **VE TŘÍDĚ:**

Nakreslete si obrázek semaforu a vysvětlete význam světél.

🌀 **SAMOSTATNĚ:**

V mysli si vybavte situaci, kdy jste měli strach nebo jste byli opravdu rozzlobení. Vzpomeňte si, jak jste situaci řešili. Pokuste se danou situaci znovu přehodnotit podle pravidel Semaforu. Napište si stručné poznámky k oběma situacím.

🌀 **VE SKUPINÁCH:**

Navzájem si povězte své příběhy. Vyberte jeden příklad, který je obzvláště poučný. Zvolte mluvčího skupiny, který s příběhem seznámí třídu.

🌀 **SPOLEČNĚ:**

Diskutujte nad příběhy.

- **Co mají společného hněv a strach?**
- **Jak projevujete tyto emoce?**
- **Tutláte je v sobě, nebo je necháte vzplanout?**
- **Jakou symbolickou barvu byste zvolili pro strach, jakou pro hněv.**

Každý problém v sobě skrývá řešení. Je třeba ho hledat.

📍 ROČNÍKOVÝ PROJEKT BEZPEČNÁ CESTA DO ŠKOLY

Zastupitelstvo města nebo obce vypisuje konkurz na realizaci projektů, které by měli přispět k zlepšení bezpečnosti dětí na jejich cestě do školy.

ZADÁNÍ:

- 📍 rozdělte se do skupin – minimálně čtyři osoby
- 📍 zmapujte okolí školy a vyberte si nebezpečné místo nebo situaci, kterou byste chtěli změnit.
- 📍 určete si role členů skupiny podle **povolání**, která budete k realizaci projektu potřebovat /architekt, majitel stavební firmy, účetní, projektant, mluvčí...../
- 📍 na základě společné práce si připravte prezentaci před zastupitelstvem : představení projektu
rozpočet
trojrozměrná maketa místa

PREZENTACE I. :

- 📍 Své prezentace předvedte před třídou, která představuje členy zastupitelstva.
- 📍 Po předvedení jednotlivých projektů **hlasuje** představenstvo o vítězném projektu.

PREZENTACE II. :

- 📍 Nejlepší třídní projekty vystavte ve vestibulu školy.
- 📍 Uspořádejte **referendum** /přímé hlasování všech žáků školy/, ve kterém bude zvolen vítězný projekt.
- 📍 Projekt se pokuste předat zastupitelům města.

PREZENTACE III. :

- 📍 O svém projektu / a práci na něm / napište do školních novin.
- 📍 Nejlepší článek má šanci i v regionálním **tisku**.

➡ 3. Název _____

Už rok jsem na vozíčku. Často slýchám věty: „Taková mladá...“ „To je hrůza...“ „Proboha, co bude dělat.....“ „Já bych raději.....“

Myslím si

Cítím

➡ 4. Název _____

Všechno začalo návštěvou u lékaře na konci sedmé třídy. Následovala chemoterapie. Znamenala sice naději na záchranu života, ale také ztrátu vlasů. Být v osmé třídě bez vlasů je hrozné. Na začátku školního roku jsem si koupila paruku. Vždycky jsem byla ve škole velmi oblíbená. Náhle bylo všechno jinak.

Myslím

Cítím

📍 O svých pocitech si můžete popovídat i ve třídě. 📍

🌀 Naše předsudky I. 🌀

Obvykle se domníváme, že to, co si myslíme, nemůže nikomu ublížit. Často však zapomínáme, jak mnoho naše myšlenky ovlivňují naše činy, jak mnoho se promítají do našich vztahů.

➔ DOMÁCÍ PŘÍPRAVA:

Hledejte ve slovnících, na internetu a v jiných dostupných informačních zdrojích význam cizích slov, která sice velmi často slyšíte ve sdělovacích prostředcích, ale ne vždy přesně chápete jejich pravý obsah:

- 🌀 1. stereotyp
- 🌀 2. předsudek
- 🌀 3. diskriminace
- 🌀 4. rasismus
- 🌀 5. empatie

Pokuste se napsat vysvětlení vlastními slovy.

➔ PRÁCE SKUPIN: 20 min

Jistě jste se dobře připravovali, nyní máte možnost se předvést. Rozdělte se do pěti skupin, vylosujte si jeden termín. Společně sestavte definici pojmu, která je podle vás nejuvýstižnější, ale současně také jednoduchá a srozumitelná. Na práci by vám mohlo stačit 15 minut, dalších 5 máte na zapsání definice na tabuli. Zvolte si svého mluvčího.

➔ SPOLEČNĚ: 20 min

Mluvčí skupin postupně seznámí třídu se svými definicemi /zachovávejte postup 1 - 5/. Definice si запиšte do slovníčku na zadní straně pracovního sešitu.

➔ OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ: 5 min + DŮ

1. Termín „empatie“ se k těm ostatním jakoby nehodí. Přesto k nim patří. Proč?
2. Pokuste se vytvořit více trojic podle vzoru:

Stereotyp: „Všichni Češi pijí pivo“

Předsudek: „Češi jsou opilci“

Diskriminace: „Nezaměstnávám Čechy, protože jsou to opilci!“

🌀 Naše předsudky II. 🌀

Obvykle se domníváme, že rasismus je záležitost zlých lidí někde v jižní Africe. Ve skutečnosti existuje i mezi námi mnoho neodůvodněných předsudků vůči některým „společnostem lidí“ nebo jednotlivcům.

➔ BRAINSTORMING aneb BOUŘE MOZKŮ: 15 min

V řízené diskusi, kde se mohou všichni projevit, ale v daný okamžik musí mluvit jen jedna osoba, se pokuste přijít na co nejvíce různých „společností lidí“ nebo jednotlivců, kteří se stávají obětí různých způsobů diskriminace. Pište na tabuli. Zakroužkujte ty skupiny, které vám vadí nebo vás ohrožují.

➔ ADVOKÁT EX OFFO: 30 min

Pracujte ve skupinách z minulé aktivity. Společně se dohodněte na výběru jedné zakroužkované skupiny. Jako tým nezaujatých advokátů pracujte na obhajobě chování, jednání a vystupování osob, které skupinu reprezentují.

Můžete využít následujících bodů.

- 🌀 Charakteristika skupiny
- 🌀 Jejich pravidla společenství
- 🌀 Čím se odlišují a proč
- 🌀 Co je spouštěcím mechanismem diskriminace
- 🌀 Předsudky
- 🌀 Přínos
- 🌀 Kladné stránky

Zvolte hlavního obhájce a jeho dva asistenty. V příští hodině přednesete své obhajoby. Nezapomeňte si před hodinou připravit stručný zápis na tabuli. Svou řeč můžete podpořit obrázky nebo nějakými předměty vztahujícími se k dané skupině.

